

ԻՇՊՈՒ 1874 ՍԷՆԷՍԻ ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 22 ՍԱԼԸ ԿԻՒՆՏԷՆ ԻԹԻՊԱՐԷՆ ՆՈՅԵՄԲԵՐ 11 Է ԳԱՏԱՐ

ՊՕՂԱԶ ԻԶԻՆԷ ԻՇԼԷՅԷՆ ՎԱՅՈՐԱՄԱՐԸՆ ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԱԲԵԹԼԷՐԻ

(Փառքը կենդանի է մնում) Բաժնի անդամներն իրենց
 իշխանին զարգացման ճանքին ու հոգեգիտության
 խնդիրներ :

1 45 ԵՆՆԻՐՈՒՆԱՅԱՅԼԵՏԻՆ ՄԵՂԱՐԱՊՈՒՐՈՒՄ. ՊԵՅԻՆ, ԶՈՒՐ, 33
ԳԻՐԵՃԱ, ԹԱՐԱՊԱ, ԵՆՆԻՐ, ՍԻՐԷՆ, ՄԻՐԷ, Բ. ՀԻՍԱ,
ՊԵՂԵՐ, 34

2 45 ԵՆՆԻՐՈՒՆԱՅԱՅԼԵՏԻՆ ՄԵՂԱՐԱ, ՊԵՅԻՆ, ԹԱՐԱՊԱ, 49
ԵՆՆԻՐ, ՊՅԱՆԴ, Բ. ՀԻՍԱ, ՊԵՂԵՐ, ԱՐՆԱՊ,
3 — ԵՆՆԻՐՈՒՆԱՅԱՅԼԵՏԻՆ ՄԵՂԱՐԱ, ՊԵՅԻՆ, ԹԱՐԱՊԱ, 47
ԵՆՆԻՐ, ՄԻՐԻԿԷՆ, Բ. ՀԻՍԱՐԱ, ՊԵՂԵՐ, 35

3 30 ԳԱՅԱՅԼԱՐԱՐՈՒՆ ՄԵՂԱՐԱՊՈՒՐՈՒՄ. ՊԵՅԻՆ, ԹԱՐԱՊԱ, 28
ՐԱՅԱՅԼԱ, ՊԵՂԵՐ, ՍԻՐԷՆ, ՊՅԱՆԴ, Բ. ՀԻՍԱՐԱ,
ՎԱՆԻՐ, ՊԵՂԵՐԱՅԵՆԻ, ՕՐԹԱՔԵՅԻ, 36

4 45 ԵՆՆԻՐՈՒՆԱՅԱՅԼԵՏԻՆ ՄԵՂԱՐԱ, ՊԵՅԻՆ, ԹԱՐԱՊԱ, 32
ԵՆՆԻՐ, ՄԻՐԻԿԷՆ, Բ. ՀԻՍԱՐԱ, ՊԵՂԵՐ, ԱՐՆԱՊ,
ԳՈՒՐՈՒՅԷՆԻ, ՕՐԹԱՔԵՅԻ, ՊԵՂԵՐԱՅԻՆ, 37

5 30 ԵՆՆԻՐՈՒՆԱՅԱՅԼԵՏԻՆ ՄԵՂԱՐԱ, ՊԵՅԻՆ, ԹԱՐԱՊԱ, 33
ԵՆՆԻՐ, ՍԻՐԷՆ, ՄԻՐԷ, Բ. ՀԻՍԱՐԱ, ՊԵՂԵՐ, ԱՐՆԱՊ,
6 45 ՄԵՂԱՐԱ, ՊԵՅԻՆ, ԹԱՐԱՊԱ, ԵՆՆԻՐ, ՍԻՐԷՆ, 23
ՊՅԱՆԴ, Բ. ՀԻՍԱՐԱ, ՊԵՂԵՐ, ԱՐՆԱՊ, ԳՈՒՐՈՒՅԷՆԻ, ՕՐԹԱՔԵՅԻ, ՊԵՂԵՐԱՅԻՆ, 38

6 45 ԵՆՆԻՐՈՒՆԱՅԱՅԼԵՏԻՆ, ՊԵՅԻՆ, ԹԱՐԱՊԱ, ՊԵՂԵՐ, 3
ԵՆՆԻՐ, ՄԻՐԻԿԷՆ, ԳԱՆՈՐԴԱ, Բ. ՀԻՍԱՐԱ, ԳԱՆՈՐԴԱ,
ԱՐՆԱՊ, ՊԵՂԵՐԱՅԻՆ, ՕՐԹԱՔԵՅԻ, ԳՈՒՐՈՒՅԷՆԻ, ՊԵՂԵՐԱՅԻՆ, 39

8 45 ԵՆՆԻՐՈՒՆԱՅԱՅԼԵՏԻՆ ՄԵՂԱՐԱ, ՊԵՅԻՆ, ԹԱՐԱՊԱ, 49
ՊԵՂԵՐ, ԵՆՆԻՐ, ՊՅԱՆԴ, Բ. ՀԻՍԱՐԱ, ՊԵՂԵՐ, ԱՐՆԱՊ,
ԱՐՆԱՊ, ԳՈՒՐՈՒՅԷՆԻ, ՕՐԹԱՔԵՅԻ, ՊԵՂԵՐԱՅԻՆ, 40

10 — ՄԵՂԱՐԱՊՈՒՐ, ՊԵՅԻՆ, ԹԱՐԱՊԱ, ԵՆՆԻՐ, 22
ՄԻՐԷ, Բ. ՀԻՍԱՐԱ, ԱՐՆԱՊ, ՕՐԹԱՔԵՅԻ, ՊԵՂԵՐ, 41

Արևելահայ + լեզուներով + լեզուներով + լեզուներով + լեզուներով
հայերենով :

2	—	Արևադուռքի օլիմպոսի Գուրու, Օրթա, Պէշիք,	6
2	30	Արնալ: Գուրու, Օրթա, Պէշիք, (իշպու նէ- պէթ ճուսա կէսնէրի ինթա օլիմպաւանդ)	29
3	—	Արնալ: Գուրու, Օրթա, Պէշիք, Գապաթաշ, (ճուսապարը սապթ 2-43 տէ չըպանադ)	2
3	30	Արնալ: Գուրուէշ, Օրթաք, Պէշիքթաշ,	22
4	5	Արնալ: Գուրու, Օրթաք, Պէշիք,	6
4	45	Արնալ: Գուրու, Օրթաք, Գուշ, Պէշիք, Գապա:	20
5	43	Արնալ: Գուրու, Օրթաք, Գուշ, Պէշիք, Գապա:	25
7	—	Արնալ: Պէշիք, Գուրուտն, Պէշիք, Գապաթաշ,	4

Անաստաս Գանգուկիան Կոստանյէն իշխելու ժամբարելին ժամբելն
հարկեմն իշխելն :

1	43	Պէջոյց. Թաշա պաղլէ. Գանըը. Ա. Հիսար. Գան-	23
		տիւ. Վանիւր. Չէնիէլը. Պէյլէրպէյի. Գուզլիւր.	
2	—	Վանիւր. Չէնիէլ. Պէյլէր. Գուզլիւր. Գապալծաշ.	3
2	43	Պէօյիւր. Բտէրէտէն Պէջոյց. Թաշապաղլէ. Գանըը.	20
		Ա. Հիսար. Գանտիլլի. Վանիլքէօյ. Չէնիէլը.	
		Պէյլէրպ. Գուզլիւրն (ճուճապարտան մասաւ)	
3	—	Պէօյիւր. Բտէրէտէն Թարպալ. Պէջոյց. Թաշապալ.	25
		Գանըըն. Ա. Հիսար. Գանտիլլի. Վանիլքէօյ.	
		Չէնիէլքէօյ. Պէյլէրպէյի. Գուզլիւրնճուր. (ճու-	
		ճապարը սաթի Գանըըն չը չը չը չը չը չը)	
5	30	Պէյջօղան Թաշա. Գանըը. Ա. Հիսար. Գանտիւր.	24
		Վանիւր. Չէնիէլ. Պէյլէրպէյի. Գուզլիւրնճուր.	
		(պալաթանի պիլիւննի կիւնիւ սաթի 4-30 տա)	
8	43	Պէօյիւր. Բտէրէտէն Պէջոյց. Թաշապալ. Գանըը.	33
		Ա. Հիսար. Գանտ. Վանիւր. Չէնիէլը. Պէյլէր.	
		Գուզլիւր. Իւսիւր. (ճուճաւ կիւնիւլէրի Չու-	
		պուլլույս սաթի ուրիշ թուրքաճաշ)	

[illegible]

3 — Գոպպթաշ, Իսսիկ, Պէշիք, Գուզկուն, Օրթաք, 3
Պէլլէրպէշի, Չէնկէլէք Արնափ, Գանափ, Ի, Հիս-
սար, Գանլընա, Միրկէօն, Ենչիք, Պէյդօյ,
Թարապետ, Պէօյիւքտէք, Ենչիմաշալլէ,
3 30 Պէշիքթաշ, Օրթաք, Արնափ, Պէպէք, Բ, Հիս, 33
Միրկէօն Ենչիք, Թարապետ, Պէօյիւք, Ենչի-
մաշալլէ,
5 — Պէշիքթաշ, Օրթաք, Արնափ, Պէպէք, Բ, Հիսար, 49
Պօյաք, Ենչիքէյ, Պէյդօյ, Թարապ, Պէօյիւք,
Մէշարպուրու, Ենչիմաշալլէ,
5 30 Գոպպթաշ, Իսսիկ, Պէշիք, Գուզկուն, Օրթա, 4
Պէլլէրպէշի, Չէնկէլէքէյ, Վանիքէյ, Արնա-
փուպէյ,
6 30 Պէշիքթաշ, Օրթա, Արնափ, Գանափ, Բ, Հիսար, 2
Միրկէօն, Ենչիք, Թարապետ, Պէօյիւքտէք,
8 — Պէշիք, Օրթա, Արնափ, Պէպէք, Բ, Հիսար, Միր, 22
Ենչիքէյ, Թարապետ, Պէօյիւք, Մէշարպուրու
9 30 Արնափ, Պէպէք, Բ, Հիսար, Պօյաքը, Ենչիքէյ, 28
Թարապ, Պէօյիւք, Մէշարպուր, Գալլաղար
10 5 Պէպէք, Բ, Հիսար, Միրկէօն, Ենչիք, Թարապ, 47
Պէօյիւք, Մէշարպ, Ենչիմաշալլէ,
10 30 Գուրուչէշմէ, Արնա, Բ, Հիսար, Պօյաքը, Սիէն, 32
Ենչիքէյ, Թարա, Պէօյիւք, Մէշար, Ենչիմա

10 50 Պէշիթթաւ. Օրթաք, Պէպէք. Բ. Հիսար. Միրի. 20
Իսիճէն, Եէնիք, Թարապ. Պէօլիք, Մէզարապ
11 15 Պէպէք. Բ. Հիսար. Միրիէճն. Եէնիքէօյ. Թարա. 19
Պէօլիքաէճէ. Եէնի/նահայէ :

Քեօքթիւնն Արեւմտեան ինչպէս Վարդապետն Վարդապետ
Արեւմտեանն :

3	—	Օրթաբեօյ, Չնկելբեօյ, Արնալուաբեօյ,	6
9	15	Գապաթայ, Պէշեթայ, Օրթաբեօյ, Գուրուչէ,	21
		Անապ (անտէն առուու քեօրրիւյէ)	
10	—	Պէշեթայ, Օրթաբեօյ, Գուրու, Արնալուաբեօյ,	6
		(անտէն առուու քեօրրիւյէ)	
10	30	Պէշեթայ (անտէն առուու քեօրրիւյէ ճու-	29
		նապարտան մաստէ)	2
11	5	Գապաթայ, Պէշեթայ, Օրթաբեօյ, Գուրուչէ,	
		Անապ (ճուտան ասպէ 11-15 աէ չըպճապ)	29
11	20	Պէշեթ, Օրթաբե, Անապ (ճուտաստան մաստէ)	
11	40	Պէշեթայ, Օրթաբե, Գուրու, Արնալուաբեօյ,	6
12	—	Պէշեթայ, Օրթաբեօյ, Արնալուաբեօյ	3

[illegible]

3 45 Իսկիւս. Գուշ. Պէյլէր. Չէնկ. Վանի. Գանու. Ա. 23
Հիւ. Գանը. Փ. Կալը. Պէյգօղ. Պէօլիւք. Մէլլոր
(ճաւառաւոր Պապուշ. Խոսիկի ուղղալաճաղ)

4 45 Պէյլէր. Գուշ. Պէյլէր. Չէնկ. Վանի. Արան. 23
9 30 Գուշ. Պէյլէր. Չէնկ. Վանի. Ա. Հիւ. Գանը. 25
Բ. Կալըէ. Պէյգօղ. Թարափաւ. Պէօլիւք. Պաշիւր.
10 15 Գուշ. Պէյլէր. Չէնկ. Վանի. Ա. Հիւ. Գանը. 33
Բ. Կալըէ. Պէյգօղ. Բիւլճալուրու. Պէօլիւք
(ճաւառաւոր Կիւլլէրի ուսով 40-30) աւ չըլլաճաղ)

40 45 Վանի. Գանու. Ա. Հիւ. Գանը. Փաշապաղ. 23
Պէյգօղ. (ճաւառաւորան ճաւառ)

14 5 Գուշ. Պէյլէր. Չէնկ. Վանի. Գանալ. Ա. Հիւ. 21
Դանը. Բ. Կալը. Պէյգօղ.

14 40 Գան. Գուշ. Պէյլէր. Չէնկ. Վանի. Վանիքի. 22
ճաւառ. Խալար զէ հօլիւ. Կիւլլէրու
նաւառաւ Կիւլլէր Կալար իւրաւալլալէն ուսալլա
լէրի ուսով 4 Կալարուաւ Ենիւրաւալլալէն
Կալարուաւ Պէօլիւք. Թարափաւ. Պէյգօղ. Կաշա
Կալը. Միւլիւ. Բ. Հիւար զէ Ա. Պաշիւրիւն ուղ
լալըլ քիւրքիլէ Ենիւք. զէ ուսով 8 Կալա
լալաւ քիւրքիլաւն Կալարիլէ զիւք օրուան
Խալէլէրի ուղղալլալ Ենիւրաւալլալէն Կիւլլէր.

ՆՈՐԱՏԻՊ ՄԱՏԵԱՆՔ

64

Կ ԿԱՅԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆՔ

Մ Բ Բ Ն Յ

Հայերէն մատենագրութեան ինչուսն առ մեզ հասուցած յիշատակարանաց մէջ՝ նշանաւոր են իրենց ոճովն ու լեզուի գեղեցկութեամբ ըստ յաջորդականութեամբ Սրբոց, յորոց չափք՝ թէպէտ յԱտուրաց եւ ի Յունիք թարգմանութեամբ, այլ գեղեցիկ եւ ընտիր հայկաբանութեամբ՝ կարծես իէ սկզբնականութեան դրոշմը կը կրեն։ Նազ ի լեզուի գեղեցկութենէն, որ մեզի համար առանձին կարեւորութիւն մը ունի, իրենց մատենագրական յարգողն ալ արձանաւոր երկախութիւնք կը սեպուին նաեւ եւրոպացոյց առջեւ. ալ, վասն զի իրենց համար ռմանք բոլորովն նոր են, եւ բազմազոյնք՝ արքէն եղածներուն վրայ նոր լոյս մը ծաւալելու սահմանափակ լեզուաբանութեամբ։ Սրբոց երկնատուր մատենան ստացաւ թիւնք եղած է ի վասն Մխիթարեանց ի վէհեեցիկ, եւ կը վաճառուի ի Սեղբոս լսան եւ ուրիշ տանն զրաւաճառաց քով։ Գինն է 22 ֆրանկ ։

Ե. ԴԱՍՏԻԱՐԱԿ ՄԱՆԿԱՌԲԵՄՆ

Դասնաբարակութիւնան պէտքը օր օրուան վրայ աւելի զգալի կ'ըլլայ անգիտչուս մէջ, եւ արդէն այլ եւ այլ կենտրոնացող գործանքներու առիթով սուսած է: Վնեմուկոյ Մխիթարեանց տպարանը այս օրերս ուսինչ առաջնորդ մը կ'ընծայէ յորում կը նշարադրուի մայրը առաջին դասնաբարակ մանկութիւնս: Կը սորոցողայք անոր պարտուց կարեւորութիւնն, դժուարութիւնն ու քաղցրութիւնը, ու որրանէն քալլ տըքալլ առաջնորդելով՝ կը հասցընէ մինչեւ այն տարիքը յորում մանկուի դասնաբարակաց եւ ուսուցիչի արհեստի շահմուտէ:

Կը վաճառուի ի Սկղբոս խանն հւ. ու
րիչ ամեն զրաւաճառաց քով, գինն է 4
ֆրանկ 50 սանթիմ:

ՀԱԶԱՐ ԵՒ ՄԻ

ᐃᐅ ᐃᑦ ᐃᑦ ᐃᑦ ᐃᑦ ᐃᑦ

β υ ς ρ

Ի ԳԱՐՐԻԷԼ ԱՐԲԵՊՈՒՍԿԱՆՈՒԷ

ԱՅՎ.Է.ԶԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՄԵԱՆ

Գաղտնիստէն պէրու միլլէթիմիլ
պէ յիննաէ բէք չօդ թէճնիս վէ մէ-
սէլ հիլէթի քէսալ իթմիշ սէօղլէր իս-
թիմաւ օլունուպ, ֆաղաթ շիմալիյէ
սէլլին պու թարղ լաֆղլար պէօլլէճէ

միւլքեմմէլ սուրբթմաւ վէ քիթապ վա-
սէթապը իւէ նշըչ օլմու շ օլմատարլըն
տան , իշթէ պու աեֆա միւլէթիմիկ
պու ուրղուդնէն շայիլ օլմու շ սուր ֆ
Պու հայաւ . քիթապը մէքքիւրուս կէ-
րէք սէրլէհօլաթնտան վէ կէրէք քիւ-
էյիթֆնէ խամնտէն լիահրիգ օլունու-
րադ հէր քէոն պիւրթը լիանէ տլա-
մազը մէմուի դաւիկանէ տիւ : Մա-
թըլըր, քիթապըն տիւ քքեաւալընտա-
Յիշ 2 ֆյանդ :

ԳՐԹԻՆ ՏԻԿՆՈՋ

ԱՔՍՈՐԱԿԱՆ ԱՅՆ Ի ՍԻՊԷՐԻԱ

ප්‍රේම

ԹԱՐԴՄԱՆԵԱՅ

Հ. ԵԳՈՒԱՐԻ Վ. ՀԻՐՄԻՋԵԱՆ
ԱՐԲԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՇԻՐԱԿԱՅ

Իէ՛էն տարւոյ է՛լայիլինտէ՛ քէօյլ չան
ու չհօ՛րկթ ի՛ր ի՛նչ օրան չհօ՛րկթ ի՛նչ արա
մատա՛ր Փօթկն ՚նա՛ մ ֆրանսիզ յիւ՛նիֆին
թէ՛նէլիֆէթէր ի՛րնտնէ՛ն հնէ Վիլկի՛ն մէ՛ն
զիլտա՛ն օդու՛նայ չայա՛նք օդու՛լ, պու
տէ՛ֆա մու՛նայի՛է՛ն մէրթիսզ օպու՛ն թարա՛
ֆիտա՛ն լիսա՛նք մատըրգատըրիզ պուրու՛
նան Նշր՛մնա՛ն դաբա՛նք լիսա՛նքնան պիթի՛
թէրսի՛ն, Վէ՛նսիկ Միիթիթարեան թա՛ն
րիկաթը մաթպատարնտն զպէ՛ն կիւ՛նէ՛ն
թալիզ օյու՛ն օյուտըղո՛նտն, սաթըրթ
Մաղղոն խանրտն թարիզաթըն մէքիւթն
նիւր քիւթիւպաննսնտն, ֆիլ ի՛ ֆրանս

Րօման տար իւլ ֆելանուհուհոտա թահսիլ վէ
իւր/տար իւրի թիւսպ խաւիւք, պու տէ քան
Տէր/տար թիւս ավաւէ վէ միւ/վաւսիլ թիւս
Վէլ օլաւ սաթիթիւր Վէլիւն Րօման/տա, թա
րիւի իւանտէն ի թիւսպաւէն հաֆիթաու ի
քի տէ ֆաւ հաւիլ քաղաք իւր/թիւս իւլ բէր
էլաւաւէ կիւնլիւր ի սաթիթ ալ թիւսաւն սէ քիւլ
գաւաթ Պէլլիւր/թիւս թաղաւ ի իւր/թիւս
վաղաւ միւլլիթ իւր/թիւս սաթիթ Յոլիւն Ռաիւ
իւր/թիւս քիւնսաւսընտա, պիւր սաթիթիլ իւր/թիւս
տէ/թիւս, պիւր ֆէրք պիւր/թիւս միւլլ
վէ սէ զաւիլիւր միւլլիւր/թիւս օլաւ իւր/թիւս
թիւսիւրն մէճանէն թիւսալիւրն պաւա
ճաւ օլտու դուտան, վէ իւլլիւր/թիւս հալտ
իւր/թիւս մէճանէն լալիւր/թիւս սաթիթ իւ
տէճիւր/թիւս, պու պաւաւէ իւր/թիւս զէլլիւր
թիւս իւր/թիւս գիւր/թիւս պիւր :

1874 Հոկտեմբեր 11.

Պաղէէ դարեւաւորն ա թախտ թաշտ
խաղըն իւսի՝ զաթընաւաքի 22 Նիւնթըրտ
օտաւա ի թըրքէ վէ փրանադհա Նէր Նէ-
վի թաշիրթաթի զաւեռէ ալըրըր . վէ թիւ-
թապէթը Օտոմանիի աղ վաղըր զարփըն-
ա թաշիրթի ալըրքէէ Օլաւալըր աախի
խօշնուտ իտիլըր :

ՍԱՀԻՊԻ ՄԷՍՈՒԼՈՒ ՂԱԶԵԹԱ

304. P.

ԹԱՊԵԱՆԷԻ ՊՕԴՈՍ ԳԻՐԻՇՃԵԱՆ

Բերա Շիշի սօցաղը